

UNIwersYTET

Andrzeja Frycza Modrzewskiego
w Krakowie

Collegium Medicum
Wydział Nauk o Zdrowiu

KARTA PRZEDMIOTU
Nazwa kierunku: Kosmetologia
Poziom: Studia pierwszego stopnia
Forma: Studia niestacjonarne
Rok akademicki: 2025/2026
Język studiów: polski

Antropologia	
NAZWA PRZEDMIOTU	Antropologia
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	dr Mateusz Pietryka
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr Mateusz Pietryka
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	16 godzin
KONWERSATORIA	-
ĆWICZENIA	-
ZAJĘCIA W WARUNKACH SYMULOWANYCH	-
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	-
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Przekazanie wiedzy na temat antropologii kultury jako dyscypliny naukowej, głównych szkół i teorii antropologicznych, metod badań terenowych, podstawowych kategorii, instytucje kultury.
CEL 2	Przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, wpływu tradycji i kultury na rozwiązania instytucjonalne i relacje międzyludzkie.
EFEKTY UCZENIA SIĘ ¹	

Antropologia	
Kosm_WG03	Zna i rozumie społeczno-kulturowe definicje zdrowia i choroby oraz posiada wiedzę na temat wpływu kultury na postrzeganie fizjologii i ciała człowieka w różnych kręgach cywilizacyjnych.
Kosm_WG04	Posiada wiedzę na temat roli rytuałów, tradycji i przekonań religijnych w kształtowaniu nawyków higienicznych i pielęgnacyjnych oraz rozumie wpływ czynników kulturowych na styl życia i dbałość o ciało.
Kosm_WG17	Zna historię i ewolucję kanonów piękna, rozumie zjawisko relatywizmu estetycznego oraz potrafi wskazać funkcje, jakie pełni atrakcyjność fizyczna w strukturach społecznych i relacjach międzyludzkich.
Kosm_WK02	Rozumie mechanizmy presji kulturowej dotyczącej wyglądu, zna pojęcie medykalizacji urody oraz potrafi wskazać zagrożenia wynikające z globalizacji zachodnich wzorców piękna (np. zaburzenia obrazu ciała).
Kosm_WK03	Postrzega gabinet kosmologiczny jako przestrzeń społeczną i rozumie rolę zabiegów upiększających jako współczesnych rytuałów przejścia lub metod budowania tożsamości jednostki w grupie.
Kosm_UK01	Potrafi wykorzystać wiedzę antropologiczną do analizy i interpretacji zjawisk popkulturowych związanych z urodą oraz formułować argumenty w dyskusji na temat etycznych i społecznych aspektów zdrowia i leczenia.
Kosm_UU01	Potrafi krytycznie analizować teksty kultury, reklamy i przekazy medialne dotyczące zdrowia i choroby, odróżniając wiedzę naukową od mitów kulturowych i stereotypów.
Kosm_KO01	Jest świadomy wpływu, jaki specjalista kosmolog wywiera na samoocenę klienta i rozumie odpowiedzialność za nieutrwalanie szkodliwych społecznie wzorców wyglądu.
Kosm_KR02	Wykazuje postawę otwartości i tolerancji wobec odmienności kulturowej w zakresie estetyki ciała, rozumie zjawisko etnocentryzmu i potrafi przeciwdziałać stygmatyzacji osób o wyglądzie odbiegającym od obowiązującego kanonu.
Kosm_KR03	Dostrzega dylematy etyczne związane z kulturową presją na poprawianie urody i jest gotów do refleksyjnego podejścia do zawodu, szanując podmiotowość i uwarunkowania kulturowe klienta.
WYMAGANIA WSTĘPNE ²	
brak	

TREŚCI PROGRAMOWE	SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH	Efekty uczenia się
WYKŁAD 1	Zagadnienia wstępne antropologii. Czym jest komunikacja i jak ludzie się komunikują – rola języka, intencji i emocji. Różnice antropologiczne i kulturowe. Cywilizacja a kultura. Jednostka w kulturze i grupa społeczna. Człowiek jako przedmiot badań antropologicznych w różnych kulturach – podobieństwa i różnice. Różnica, różnorodność i wielokulturowość.	Kosm_WG03 Kosm_KO01 Kosm_KR02

WYKŁAD 2	Metody i techniki badań antropologicznych – antropologia w praktyce. Koncepcja Innego i zrozumienie Innego. Wprowadzenie do etnografii i etyka badań terenowych. Hawthorne Effect i problem osobistych uprzedzeń badacza. Idea refleksyjności w praktyce (przypadki: Roy Rappaport/Tsembago, Benedict/Thompson/Eggan/Goldfrank i Pueblo). Bariery w pracy etnograficznej. Typy wywiadów, dane jakościowe a ilościowe. Studium przypadku: Chagnon i Yanomamo.	Kosm_WG03 Kosm_KO01 Kosm_KR02
WYKŁAD 3	Wielość szkół antropologicznych: Ewolucjonizm, Dyfuzjonizm, Partykularyzm historyczny, Funkcjonalizm, Funkcjonalizm strukturalny, Strukturalizm, Antropologia marksistowska, feministyczna i symboliczna. Poststrukturalizm, zwrot refleksyjny i teorie postkolonialne. Podejścia antropologiczne współcześnie.	Kosm_WG04 Kosm_WG17 Kosm_WK02
WYKŁAD 4	Pojęcie i systemy pokrewieństwa: Pochodzenie unilateralne i bilateralne. Rodzina a gospodarstwo domowe. Funkcje małżeństwa, endogamia, egzogamia, monogamia, poligamia. Bride price i posag. Współczesne wyzwania: Funkcjonowanie rodziny dzisiaj w kontekście zmian kulturowych i politycznych. Wpływ handlu, modernizacji i kolonizacji na przemiany struktury rodzinnej.	Kosm_WG04 Kosm_WG17 Kosm_WK02
WYKŁAD 5	Inuici: Badanie historii w antropologii. Organizacja społeczności przednowoczesnych (horyzontalna vs. hierarchiczna). Tradycyjna wiedza i systemy prawa. Duchowość i rola szamana. Wpływ kolonizacji, modernizacji i zmian klimatycznych. Nuerowie i ich sąsiedzi: Zwyczaje i gospodarka ludów Afryki. Pasterstwo i rola bydła w tożsamości. Organizacja segmentarna. Funkcja wodza i proroka. Dorastanie i rytuały przejścia. Konflikt jako fenomen społeczny i kulturowy. Azande i Dinka jako społeczności sąsiadujące.	Kosm_UK01 Kosm_UU01 Kosm_KR02 Kosm_KR03 Kosm_WK03
WYKŁAD 6	Spółczesności łowców-zbieraczy, rolnicze, przemysłowe i postindustrialne. Koncept daru i zasada wzajemności wg Marcela Maussa. Dług jako zobowiązanie społeczne. Systemy wymiany: Kula i ceremonia potlacz – znaczenie, funkcje, interpretacje. Strój a kultura. Znaczenie muzeów etnograficznych.	
WYKŁAD 7	Magia w antropologii. Starożytne korzenie wierzeń magicznych. Magia w średniowieczu, Renesansie i polowaniu na czarownice. Hermetyzm, Kabała, magnetyzm. Magia homeopatyczna i przenośna (James Frazer). Funkcjonalne ujęcie magii (Bronisław Malinowski). Odczarowanie świata (Max Weber). Strukturalne ujęcie wierzeń. Elementy magii w Vodou i Tarantyzm. Kult diabła (Michael Taussig). Magia ogrodnicza Aguaruna (Michael Brown). Studium Nacirema. Baseball Magic (George Gmelch). Wierzenia na pograniczu magii we współczesnej ekonomii.	Kosm_UU01 Kosm_WG17
WYKŁAD 8	Polska kultura ludowa (XIX–XX w.): Wpływ feudalizmu. Relacja ze światem natury. Strukturalizm myślenia ludowego (Ludwik Sommer). Zderzenie tradycji z nowoczesnością. Żniwa, religijność i obrzędy. Czas w kulturze ludowej. Wierzenia w demony i upiory. Konflikt społeczny. Antropologia Pierre'a Bourdieu. Związki antropologii z socjologią. Strukturalizm konstruktywistyczny. Badania Kabylów. Habitus, Pole, Kapitał (kulturowy, społeczny, ekonomiczny, symboliczny), Doxa, Przemoc Symboliczna. Konsumpcja sztuki a klasy społeczne. Praktyka jako improwizacja w ramach struktur. Reprodukacja społeczna i antropologia refleksyjna.	Kosm_WG03 Kosm_KO01 Kosm_WG17
METODY DYDAKTYCZNE³		
M1	Wykład	

M2	Prezentacja multimedialna
M3	Dokument etnograficzny
M4	Ryciny, grafiki i zdjęcia historyczne
NAKŁAD PRACY STUDENTA⁴	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	16 godz.
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	74 godz.
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	90 godz.
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
Formą zaliczenia zajęć jest egzamin w formie testu.	
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY⁵	Egzamin pisemny w formie testu z pytaniami jednokrotnego i wielokrotnego wyboru.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI⁶	Egzamin pisemny w formie testu z pytaniami jednokrotnego i wielokrotnego wyboru.
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH⁷	Dyskusja podczas zajęć.
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE⁸	-
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE⁹ (I i II termin)	Egzamin pisemny w formie testu z pytaniami jednokrotnego i wielokrotnego wyboru.
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 2,0	<p>Student nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: 50% i mniej niż 50%</p>

NA OCENĘ 3,0	<p>Student opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 51%</p>
NA OCENĘ 3,5	<p>Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dostatecznej, ale niewystarczające dla oceny dobrej.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 66%</p>
NA OCENĘ 4,0	<p>Student opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmuje w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 71%</p>
NA OCENĘ 4,5	<p>Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dobrej, ale niewystarczające dla oceny bardzo dobrej.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 86%</p>
NA OCENĘ 5,0	<p>Student opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: min. 91%</p>
NA OCENĘ 6.0	<p>Student osiągnął efekty uczenia ilościowo lub jakościowo wykraczające poza zakres przewidziany programem kształcenia dla przedmiotu, w szczególności: posiada wiedzę znacznie przekraczającą zakres określony programem kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową</p> <p>Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się z egzaminu dla przedmiotu: 100% oraz dodatkowe osiągnięcia wykraczające ilościowo lub jakościowo poza te przewidziane na ocenę bardzo dobrą</p>

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

Ewa Nowicka, Świat człowieka – świat kultury, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007
 Alan Barnard, Antropologia, Państwowy Instytut Wydawniczy, 2016

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Nina Brown, Thomas McIlwraith, Laura Tubelle de Gonzalez (red.), Perspectives. An open invitation to cultural anthropology. American Anthropological Association, 2018 [online]

¹ **Odnoszenie Efektów uczenia się: są one przepisane dosłownie jak w standardach- NALEŻY Efekty Uczenia się modyfikować w niewielkim zakresie odnosząc do specjalności realizowanego przedmiotu** Ważne jest, aby treści zajęć korespondowały z zacytowanymi efekty uczenia się.

² **W warunkach wstępnych** proszę nie wymieniać konieczności zaliczenia określonych przedmiotów, tylko uprzednio osiągnięte efekty uczenia, które są oczekiwane. (student zna anatomię, potrafi rozpoznać problemy zdrowotne pacjenta a nie student zdał egzamin np. z Anatomii, Podstaw Pielęgniarstwa.

³ **Wpisać metody dydaktyczne** np. Wykład, Konwersatorium, Seminarium, Dyskusja, Ćwiczenie laboratoryjne, Metoda problemowa, Prezentacja multimedialna, Rozwiązywanie zadań, Metody e-learningowe, Analiza przypadku, Burza mózgów, Pokaz, Nauczanie przy łóżku chorego, Zajęcia praktyczne, Ćwiczenia w warunkach symulowanych, Wirtualny pacjent, Symulowany Pacjent, Ćwiczenia komputerowe, Samokształcenie.

⁴ Przy **Nakładzie pracy** studenta należy zwrócić uwagę na to, aby łączna liczba godzin (z Nauczycielem i bez) odpowiadała liczbie punktów ECTS, przy założeniu, że 1 punkt ECTS = 25-30 godzin.

⁵ Metody weryfikacji efektów uczeni się/Sprawdziany **w zakresie wiedzy; egzaminy/sprawdziany ustne i pisemne.** **Formy egzaminów pisemnych to: esej, raport, krótkie ustrukturyzowane pytania,** test wielokrotnego wyboru, sprawdzian pisemny złożony z pytań otwartych (ilu), test wielokrotnej odpowiedzi, test wyboru TAK/NIE lub dopasowania odpowiedzi, projekt pisemny.

⁶ Metody weryfikacji efektów uczeni się/sprawdziany **w zakresie umiejętności** to: demonstracja umiejętności (egzamin praktyczny, zaliczenie w formie Mini-OSCE, opisy przypadków (ustalenie i prezentowanie planu specjalistycznej opieki pielęgniarskiej), aktywność na zajęciach (ocena zrozumienia zagadnień ocena umiejętności analizy i syntezy rozwiązywania problemów), dzienniczek umiejętności.

⁷ Metody weryfikacji efektów uczeni się/Możliwa ocena **kompetencji społecznych** to: aktywność na zajęciach, obserwacja zachowania wobec pacjentów, kolegów, ocena pracy w grupie.

5.6.7 Oczywiście nie wszystkie te sposoby muszą być zastosowane na każdym kursie.

⁸ Sprawdziany kształtujące np. kolokwia, prace śródsesemtralne (prezentacje multimedialne, projekty, standardy, procedury, rekomendacje do praktyki pielęgniarskiej).

⁹ Sprawdziany podsumowujące np. egzamin, zaliczenie końcowe. Uwzględnić sposób oceny w drugim terminie oraz warunki do zaliczenia (dopuszczenie do zaliczenia/egzaminu).